ნარკოტიკების ავადმოხმარების პრევენციის 2022-2023 წლების სამოქმედო გეგმა

I. უნივერსალური პრევენცია

მიზნობრივი პრიორიტეტები/ამოცანები:

I.1. სკოლაზე დაფუძნებული პრევენცია;

I.2. ცნობიერების ამაღლება/პრევენციული განათლება და ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელშეწყობა;

I.3. პრევენცია ჯანდაცვის რგოლში (მათ შორის, პირველადი ჯანდაცვის რგოლში).

ღონისძიება	დროის ჩარჩო	საბაზის მაჩვენებელი	ინდიკატორ(ებ)ი	ინდიკატორის შესრულების მაჩვენებელი	ღონისძიების შესრულების შედეგი / სამიზნე მაჩვენებელი	პასუხისმგებელი უწყება
I.1. სკოლაზე დაფუძნებული პრევენცია						
I.1.1. ფსიქოაქტიური ნივთიერებების ავადმოხმარების პრევენციასთან და ცხოვრების ჯანსაღ წესთან დაკავშირებული საკითხების ასახვა საშუალო საფეხურის	2022 II კვარტალი - 2023 IV კვარტალი	მომზადებულია საშუალო საფეხურის სასწავლო გეგმის პროექტი	ეროვნულ სასწავლო გეგმასა და შესაბამის სასკოლო სახელმძღვანელოებში ასახული თემატური საკითხები;	საშუალო საფეხურის (X-XII კლასების) ეროვნულ სასწავლო გეგმაში შესულია ფსიქოაქტიური ნივთიერებების პრევენციის საკითხი	მოსწავლეები ფლობენ მტკიცებულებაზე დაფუძნებულ ინფორმაციას ფსიქოაქტიური საშუალებების ავადმოხმარებით გამოწვეულ ზიანსა და ცხოვრების ჯანსაღ წესზე	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან

ეროვნული სასწავლო გეგმაში						დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო
I.1.2. ფსიქოაქტიური საშუალებების ავადმოხმარების პრევენციის საკითხზე სკოლაზე დაფუძნებული პროგრამის (EU-DAP) გაფართოება 12-13 წლის მოსწავლეებისადა 13 წელს ზევით ასაკის მოსწავლეთათვის	2022 წლის II კვარტალი - 2023 წლის IV კვარტალი	4 საჯარო სკოლის ოთხი კლასის მოსწვლეები თბილისსა და ბათუმში სარგებლობენ 12-13 წლის მოსწავლეების პროგრამით 8 საჯარო სკოლის ცmხრა კლასის მოსწავლეები თბილისში, რუსთავსა და ბათუმში სარგებლობენ 13 წელს ზევით ასაკის მოსწავლეთა პროგრამით	პროგრამით მოცული სკოლების რაოდენობა 12-13 წლის მოსწავლეებისათვის პროგრამით მოცული სკოლების რაოდენობა 13 წელს ზემოთ ასაკის მოსწავლეებისათვის პრე და პოსტ-ტესტის შედეგების მაჩვენებელი	12-13 წლის მოსწავლეებისათვის პროგრამა განხორციელებულია 5 საჯარო სკოლის 7 კლასში 13 წელს ზემოთ ასაკის მოსწავლეებისათვის პროგრამა განხორციელებულია მინიმუმ 35 სკოლაში განხორციელებული პროგრამის ანაგრიში პოსტტესტის შედეგების მაჩვენებელი საშუალოდ შეადგენს 75%.	მოსწავლეების ცნობიერება ამაღლებულია ფსიქოაქტიური ნივთიერებების მოხმარების რისკებზე; მოსწავლეებს აქვთ ფსიქოაქტიური ნივთიერებების მოხმარების თავიდან აცილებისთის საჭირო უნარ-ჩვევებით;	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო სსიპ საგანმანათლებლო სამსახურის მანდატურის სამსახური სსიპ დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრი

I.1.3. 13-15 წლის მოზარდებისა და მათი მშობლებისთვის პრევენციული პროგრამის გაფართოება	2022 წლის II-IV კვარტალი	6 გადამზადებული ტრენერის მიერ გადამზადებული 18 პედაგოგი/ფსიქოლოგი (მათ შორის, 6 ქუთაისში, 4 თელავსა და 2 გურჯაანში)	პროგრამაში ჩართული სკოლებისა და კლასების (მათ შორის, მოსწავლეების, პედაგოგების) რაოდენობა; პრე და პოსტ-ტესტის შედეგების მაჩვენებელი	მინიმუმ 11 სკოლის მინიმუმ 18 კლასში განხორციელებულია პროგრამა პოსტტესტის შედეგების მაჩვენებელი საშუალოდ შეადგენს 75%	მოზარდებში ცხოვრების ჯანსაღი სტილის მოტივაცია და ცნობიერების დონე ამაღლებულია მშობლებსა და მოზარდებში. მოზარდები ინფორმირებულები არიან ნარკოტიკული საშუალების გასინჯვის თავიდან აცილებისა ან გადავადების შესახებ	შპს ფსიქიკური ჯანმრთელობისა და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო
I.1.4. სკოლებში სოციალური მუშაობის მომსახურების მოცვის გაფართოება	2022 წლის II კვარტალი - 2023 წლის IV კვარტალი	საქართველოს მასშტაბით 36 საჯარო სკოლაში მიეწოდება სოციალური მუშაობის მომსახურება	პროგრამაში ჩართული სკოლების მოსწავლეების, მშობლებისა და პედაგოგების რაოდენობა	50 საჯარო სკოლაში სხვადასხვა ტიპის აქტივობაში ჩართულია მინიმუმ 3000 მოსწავლე, 1000 მშობელი, 500 პედაგოგი;	მოსწავლეთა სოციალური კომპეტენციები და მშობელთა ცნობიერება ამაღლებულია; მოსწავლეებისათვის, მშობლებისა და	სსიპ საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურის სამსახური

					პედაგოგებისთვის ხელმისწავდომია სოციალური მუშაკის მომსახურება;	
I.2. ცნობიერების ამაღლება/პრევენციული განათლება და ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელშეწყობა						
I.2.1. საგანმანათლებლო კამპანიის განხორციელება სოციალური მედიისა და ბეჭდური მასალების მეშვეობით	2022 წლის II – IV კვარტალი	0 (აღნიშნული სახით არ გავრცელებულა საინფორმაციო მასალები)	სოციალურ მედიაში გავრცელებული მასალის რაოდენობა მომზადებული, გამოცემული და დარიგებული საგანმანათლებლო მასალების რაოდენობა	სოცალურ და ტრადიციულ მედიაში განთავსებულია მინიმუმ 40 საინფორმაციო მასალა მომზადებული და გამოცემულია მინიმუმ 5 ტიპის (საერთო რაოდენობა 40 000) ბეჭდური მასალა, მათ შორის, უმცირესობათა ენებზე	მოსახლეობის, მათ შორის, მოზარდები ინფორმირებულნი არიან ნარკოტიკების ავადმოხმარებასთან დაკავშირებულ რისკებსა და ადიქციის თავიდან აცილების მეთოდების თაობაზე (მათ შორის, აზარტული თამაშებისა და ინტერნეტზე დამოკიდებულების თაობაზე, ცხოვრების ჯანსაღი წესის, ფიზიკური აქტივობისა და თავისუფალი დროის მენეჯმენტის შესახებ)	სსიპ დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი
I.3. პრევენცია პირველადი ჯანდაცვის რგოლში						

I.3.1. პირველადი ჯანდაცვის რგოლში სკრინინგის ინსტრუმენტების (ASSIST) გამოყენების გეგმის შემუშავება და პილოტირება	2022 II კვარტალი - 2023 წლის IV კვარტალი	0 (არც ერთ კლინიკაში არ არის დანერგილი)	საპილოტე ამბულატორიული დაწესებულების რაოდენობა; პილოტირების გეგმა;	შემუშავებულია პილოტირების გეგმა; მომზადებულია ტრენინგის მოდული; მომზადებულია პილოტირების ანგარიში თანდართული რეკომენდაციების პაკეტით. თბილისის მასშტაბით მოცულია 50-დან - 80-მდე კლინიკა	ხორციელდება შემთხვევების ადრეული გამოვლენა, ადრეული ჩარევა, ხანმოკლე ინტერვენცია და საჭიროების შემთხვევაში - გადამისამართება	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

II. მიზანმიმართული პრევენცია

მიზნობრივი პრიორიტეტები/ამოცანები:

II.1. საჭიროების მქონე პირების პრევენციული საინფორმაციო უზრუნველყოფა;

II.2. მიზანმიმართული პრევენციული სერვისი მოზარდებისა და ახალგაზრდებისთვის, ვინც ექსპერიმენტირებს ფსიქოაქტიური საშუალებებით და დამოკიდებულების სინდრომის განვითარების მაღალი რისკის წინაშე.

ღონისძიება	დროის ჩარჩო	საბაზისო მაჩვენებელი	ინდიკატორ(ებ)ი	ინდიკატორის შესრულების მაჩვენებელი	ღონისძიების შესრულების შედეგი	პასუხისმგებელი უწყება

II.1. საჭიროების მქონე პირების პრევენციული საინფორმაციო უზრუნველყოფა						
II.1.1. წამალდამოკიდებულების პრევენციის საკონსულტაციო სერვისის მიწოდება	2022 წლის II კვარტალი - 2023 წლის IV კვარტალი	წლიურად საშუალოდ 7000-მდე კონსულტირებული პირი	კონსულტირებული შემთხვევების მაჩვენებელი	მინიმუმ 10 000 კონსულტირებული პირი (მათ შორის, ონლაინ კონსულტაციები და სოციალური მედიაში მომართვიანობა)	უზრუნველყოფილია დროული და მიზანმიმართული რეაგირება ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაზე	შშს ფსიქიკური ჯანმრთელობისა და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრი
III. სელექციური (შერჩევითი) პრევენცია						
მიზნობრივი პრიორიტეტები/ამოცანები: III.1. კანონთან კონფლიქტში მყოფ მოზარდებსა და ახალგაზრდებთან დანაშაულის პრევენციაზე მუშაობა; III.2. პრევენცია პენიტენციურ სისტემაში;						
ღონისძიება	**დროის ჩარჩო**		**ინდიკატორ(ებ)ი**	**ინდიკატორის შესრულების მაჩვენებელი**	**ღონისძიების შესრულების შედეგი**	**პასუხისმგებელი უწყება**
III.1. კანონთან კონფლიქტში მყოფ მოზარდებსა და ახალგაზრდებთან დანაშაულის პრევენციაზე მუშაობა						
III.1.1. კანონთან კონფლიქტში მყოფი მოზარდებისა და ახალგაზრდებისათვ	2022 წლის II კვარტალი - 2023	პროგრამაში ჩართული 54 ბენეფიციარი	განახლებულია პროგრამების პაკეტი;	შემუშავებულია /ან განახლებულია პროგრამის დამატებით ორი პაკეტი;	შემცირებულია პროგრამების ბენეფიციართა დანაშაულის რისკის	სსიპ დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა

ის ფსიქოაქტიური ნივთიერებების ავადმოხმარების პრევენციული (ფსიქოსოციალური რეაბილიტაციის) პროგრამის გაფართოება	წლის IV კვარტალი		პროგრამებში ჩართულ პირთა რაოდენობა;	პროგრამები პილოტირებულია მინიმუმ 20 ბენეფიციართან;	ფსიქო-სოციალური მახასიათებლები; ბენეფიციარები არიან ინფორმირებული ცხოვრების ჯანსაღი წესისა და დამოკიდებულებისგ ან თავის არიდების საკითხებზე;	აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტო არასრულწლ ოვანთა რეფერირების ცენტრი
III.2. პრევენცია პენიტენციურ სისტემაში						
III.2.1. ცხოვრების ჯანსაღი წესის ტრენინგ მოდულის ცოდნის შეფასების ინსტრუმენტის შემუშავება/ დანერგვა და საჭიროების შემთხვევაში ტრენინგ მოდულის განახლება	2022 წლის II კვარტალი - 2023 წლის IV კვარტალი	ცოდნის შეფასების ინსტრუმენტი შემუშავებული არ არის	შემუშავებული შეფასების ინსტრუმენტი; პრე და პოსტტესტის შედეგები; იდენტიფიცირებუ ლი რეკომენდაციები ტრენინგ მოდულის დახვეწის მიზნით;	ტრენინგ მოდულის ცოდნის შეფასების ინსტრუმენტი შემუშავებულია და პილოტირებულია; შემუშავებულია რეკომენდაციები; საჭიროების შემთხვევაში განახლებულია ტრენინგ მოდული;	პენიტენციური სისტემა აღჭურვილია ცხოვრების ჯანსაღი წესის ეფექტიანი ტრენინგ მოდულითა და ცოდნის შეფასების ინსტრუმენტით;	სპეციალური პენიტენციური სამსახური

III.2.2. პოზიტიური მშობლობის პროგრამის შემუშავება და პილოტირება	2022 წლის II კვარტალი - 2023 წლის IV კვარტალი	პოზიტიური მშობლობის პროგრამა არ არის დანერგილი	შემუშავებული პროგრამა და პილოტირების გეგმა; პილოტირების საფუძველზე შემუშავებული რეკომენდაციები; რეკომენდაციების საფუძველზე გაუმჯობესებული პროგრამის პაკეტი;	შემუშავებულია და ნეფიციართან პილოტირებულია პროგრამა; რეკომენდაციების საფუძველზე პროგრამის პაკეტი გაუმჯობესებულია;	ქალთა N5 პენიტენციურ დაწესებულებაში დანერგილია პროგრამა; პოზიტიური მშობლობის უნარ-ჩვევები გაზრდილია პენიტენციური სისტემის ბენეფიციართა შორის;	სპეციალური პენიტენციური სამსახური
III.2.3. გარდამავალი მენეჯმენტის სისტემის დანერგვა არასრულწლოვანი მსჯავრდებულებისათვის	2022 წლის II კვარტალი - 2023 წლის IV კვარტალი	დანერგილი არ არის გარდამავალი მენეჯმენტის სისტემა	შემუშავებული გადამისამართების ინსტრუქცია; პრობაციის სისტემაში გადამისამართებულ არასრულწლოვან მსჯავრდებულთა რაოდენობა;	გადამისამართების ინსტრუქცია დამტკიცებულია; არასრულწლოვან მსჯავრდებულთა 100% ჩართულია გარდამავალი მენეჯმენტის პროცესში;	პენიტენციური დაწესებულებიდან განთავისუფლებულ არასრულწლოვანთათვის უზრუნველყოფილია უწყვეტი ზრუნვის ჯაჭვი და მათი ბიოფსიქოსოციალური საჭიროებები დაკმაყოფილებულია;	სპეციალური პენიტენციური სამსახური სსიპ დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნულ სააგენტო

IV. გარემოზე ორიენტირებული პრევენცია						
მიზნობრივი პრიორიტეტები/ამოცანები: IV.1. თემზე დაფუძნებული პრევენცია: თემის (სამეზობლოს) უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და ფსიქოაქტიური საშუალებების ასაკობრივი, გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის შემცირება; IV.2. ჯანსაღი ცხოვრების წესის ხელშეწყობა, მისი ხელმისაწვდომობის გაზრდა და ჯანსაღი არჩევანის ხელშეწყობა.						
ღონისძიება	**დროის ჩარჩო**		**ინდიკატორ(ებ)ი**	**ინდიკატორის შესრულების მაჩვენებელი**	**ღონისძიების შესრულების შედეგი**	**პასუხისმგებელი უწყება**
IV.1. **ჯანსაღი ცხოვრების წესის ხელშეწყობა, მისი ხელმისაწვდომობის გაზრდა და ჯანსაღი არჩევანის ხელშეწყობა**						
IV.1.1. სპორტული ღონისძიებების ორგანიზება და ჯანსაღი ცხოვრების წესის ხელშეწყობა ახალგაზრდებში	2022 წლის II კვარტალი - 2023 წლის IV კვარტალი	XXX	ჩატარებული სპორტული ღონისძიებების რაოდენობა; ჩართულ პირთა რაოდენობა;	ჩატარებულია მინიმუმ 10 სპორტული ღონისძიება; ღონისძიებებში ჩართულია მინიმუმ 10 000 ახლაგაზრდა;	ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელმისწავდომობა გაზრდილია ახალგაზრდებისთვის; შექმნილია ჯანსაღი და სპორტული გარემო; გაზრდილია ინტერესი სპორტისა	საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

					და მისი კონკრეტული სახეობების მიმართ.	საქართველოს გენერალური პროკურატურა
V. პრევენციის ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები						
მიზნობრივი პრიორიტეტი ან ამოცანა: V.1. პრევენციის განმახორციელებელი სუბიექტების ცნობიერების ამაღლება, პროფესიული სწავლება, გადამზადება და სუპერვიზია; V.2. პრევენციის მონიტორინგი.						
ღონისძიება	**დროის ჩარჩო**		**ინდიკატორ(ებ)ი**	**ინდიკატორის შესრულების მაჩვენებელი**	**ღონისძიების შესრულების შედეგი**	**პასუხისმგებელი უწყება**
V.1. პრევენციის განმახორციელებელი სუბიექტების ცნობიერების ამაღლება, პროფესიული სწავლება, გადამზადება და სუპერვიზია						
V.1.1. ნარკოტიკების ავადმოხმარების პრევენციის თემაზე თემატურ უწყებათა ცნობიერების ამაღლება	2022 წლის III კვარტალი - 2023 წლის IV კვარტალი	პრევნციის თაობაზე ცნობიერების ამაღლებითი ტრენინგები არ ტარდება უწყებათა წარომადგენლებისათვის	ტრენინგებში ჩართულ თემატურ უწყებათა რაოდენობა; ჩატარებული ტრენინგების რაოდენობა;	გადამზადებულია მინიმუმ 2 თემატური უწყების მინიმუმ 30 თანამშრომელი; ჩატარებულია მინიმუმ 2 ტრენინგი.	თემატურ უწყებათა ხელმძღვანელ და საშუალო რგოლში გაზრდილია ცნობიერება ნარკოტიკების ავადმოხმარების პრევენციის საერთაშორისო სტანდარტებსა და	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო თემატური უწყებები; სსიპ იუსტიციის სასწავლო ცენტრი;

			გადამზადებულ პირთა რაოდენობა;		მტკიცებულებით მიდგომებზე; თემატური უწყებების მიერ განხორციელებული პრევენციული ინტერვენციები ეფუძნება მტკიცებულებებს;	ნარკოვითარების მონიტორინგის ეროვნული ცენტრი;
V.1.2. პრობაციის სისტემის ფსიქოლოგთა და სოციალურ მუშაკთა გადამზადება ფსიქოაქტიური ნივთიერებების მომხმარებელ პირებთან მუშაობის თაობაზე	2022 წლის II კვარტალი - 2022 წლის IV კვარტალი	100-ზე მეტი ფსიქოლოგი და სოციალური მუშაკი	გადამზადებული თანამშრომლების რაოდენობა; პოსტტესტის შედეგები.	გადამზადებულია პრობაციის სისტემის მინიმუმ 20 თანამშრომელი; პოსტტესტის მინიმალური საშუალო შედეგი - 75%.	პროფესიონალებს აქვთ ფსიქოაქტიური საშუალებების ავადმოხმარებასთან დაკავშირებული პრობლემების გამოვლენის, ფსიქო-სოციალური მხარდაჭერისა და გადამისამართების შესაბამისი უნარ-ჩვევები გადამზადებული სოციალური მუშაკები და ფსიქოლოგები ეფექტიანად აწვდიან	- სსიპ დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტო სსიპ იუსტიციის სასწავლო ცენტრი

					შესაბამის მომსახურებას	
V.2. პრევენციის მონიტორინგი						
V.2.2. პრევენციის ყველა დონეზე განხორციელებული და მიმდინარე პროგრამების მონიტორინგი	2022 წლის IV კვარტალი 2023 წლის IV კვარტალი	რევენციული მუშაობის ანალიზიტიკური შეფასება არ არსებობს	სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგის მომზადებული შუალედური ანალიტიკური ანგარიში; პრევენციული ღონისძიებების შესრულების მომზადებული საბოლოო ანგარიში;	შუალედური მონიტორინგის ანალიზის დოკუმენტი მომზადებულია; მომზადებულია მონიტორინგის საბოლოო ანგარიში;	გაანალიზებულია ქვეყანაში სახელმწიფო უწყებების მიერ განხორციელებული პრევენციის პროგრამის შესრულების მაჩვენებელი და იდენტიფიცირებულია გამოწვევები; შედგენილია პროგრამების რუკა; უწყებებს აქვთ უკუკავშირი განხორციელებული პრევენციულ ღონისძიებებზე, გამოწვევებსა და საჭიროებებზე;	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო თემატური უწყებები; ნარკოვითრაე ბის მონიტორინგი ს ეროვნულ ცენტრი